

pennifoormat maa mant ärra. Et nüüd särast arwo õhpsamast woib ärraütelda kui ärraarwada, selle moiske: Kui päwa sissest püssimees tähendas ei üttegi tõise kui õawa sinno peale; siis woid sinna, kui püss jo walgalamu ommeti weel julgeste nakkada wahtset maia ennesele üles ehitama, ja woid selle sissen süwpa, juwa n. maagada; ehk sa woid ilma peljota weel naest wõtta n. lasti sünnitada ja ülestaswatada ja need jälle abbiello sisse seada, n. wabhest weel lastelast nätta sada. Sã, kui se püssiloot ka allasi ütte ruttega õgwa pälcjoses, siis ei woi ta ommeti mitte enne kui 25 aasta pärrast päi wast maa päle jõuda, et tãl kül suur wurgust on, n. arwoas et temma ütte minudikese ajal pea 2 wersta maad woib jookta.

Et nüüd sesamma joht ka ei olle ennegi ütse tulline täht, enge et temma, ni kui maa, ütse kuul on, mes luhwtin taewa laotuse al ei üttegi assja peale joetud, ei ka üttegi alluse peale kinnitud; se on jo silmaga nätta. Ent kes jõuab omma arwamisega temma surust teada sada, mes ütlemata on: kesst et ta ni hirmus kangel meist on, n. ommetegi male rokeste walged teeb, ja kõigen paigun, kobbet ta paistab, sojendust ja siimist sadab n. kõik kofurab. Ta on pooltõist musttubhat kõrd surem kui maa. Mõttelge: kui päiw sissest one olles, siis es olles ütseinda meie

maailmal mahto seäl sissen; enge ka kuu, te 50 tubhat pennifoormat meist ärra on, wois ka keel mata omma teewabhet ärrakaia, ilma et ta kobbegi kinnibakas ehk külge purus, ja temma woib kats kõrd ni kangel meist olla, n. ommetegi päiwa sissen nenda kui nüüd, ümbre maa ilma kawa wa. Ni suur on päiw! Ning tedda on sesamma wagew kassi tennu, te maa peäl sedda weikest sinnepiterra temma kõdran walmistab, — ütse ni immelik kui tõine! Ehk kes inniminne jõuab, ütte sinnepiterrakest siggiliko iddoga tetta!

Ei olle kaua aega, kui weel kõige kuulsama ternitundja päiwa ilmwarato tullepõlli arwõwa ollewad; ent sedda ennegi es jõua ütseki neist ärraarwada, kost selle iggawetsel tullel jãko piddi sama, ni et ta nende tubhande ja tubhande aastaejaden es wãhbene, es ka kui kinal ärra es kistu. Sã, oppetud rahwas ei tia ka joht kõik asju; ent kes ennast kiitleb, et ta kõik tias, sedda ei woi usku. Sepãrrast nõis nüüd meie päi wil ternitõudjil n. muil moistõito wõhil päiw, nisammoti kui maa, ütse jãbbe n. hãmmar kuul ollewat, kos Jummalat lomadel assen on te Jõsandat kiitwa, ja temma arwo tundwa. - Nagã ni kui maa ümbrel kõige pididi kõrtotaw luhwt on ni on päiwa ümbrel kõige pididi se kaunis walgus; n. ei olle sepãrrast mitte mõttelda, et sesamma walgus päiwale ilmkanatamata pallawat peas